

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Filipa Dienstbiera a Petra Šuránka v právní věci žalobce: **D. P. N.**, zastoupený Mgr. Bc. Ulyanou Šauerovou, advokátkou, sídlem Moravská 854/2, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 6. 2024, č. j. OAM-521/ZA-ZA11-HA06-2024, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 15. 8. 2024, č. j. 17 Az 1/2024-17,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto usnesení zamítl podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, žalobcovu žádost o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu pouze z ekonomických důvodů.

[2] Při pohovoru žalobce uvedl, že z Vietnamu vycestoval do České republiky za prací. Zde chtěl vydělat peníze, aby splatil půjčku, kterou si vzal na cestu, a aby finančně podpořil rodinu, která zůstala ve Vietnamu a kterou by žalobce rád přestěhoval do České republiky. Žalobce doplnil, že dva roky pracoval v továrně, pak se přestěhoval, přičemž zaměstnavatel z nového zaměstnání jej nenahlásil. Proto mu bylo zrušeno pracovní povolení. Žalobce by v budoucnu rád pracoval v České republice legálně. V případě návratu do země původu by žalobce neměl peníze na zaplacení dluhu.

[3] Žalobce se proti rozhodnutí žalovaného bránil žalobou, kterou Krajský soud v Plzni zamítl rozsudkem označeným v záhlaví. Podle krajského soudu je z informací poskytnutých žalobcem patrné, že žádost o mezinárodní ochranu opíral pouze o ekonomické důvody.

Žalobce netvrdil existenci azylově relevantních důvodů, žalovaný tak měl povinnost zjistit stav věci pouze v rozsahu důvodů, které žalobce v řízení uváděl.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž namítl jeho nepřezkoumatelnost. Krajský soud se dle stěžovatele nezabýval námitkou, že žalovaný obstaral pouze obecné podklady pro rozhodnutí, které nereagovaly na to, že stěžovatel uváděl jako důvod pro přiznání mezinárodní ochrany dluhy a z toho pramenící problémy. Stěžovatel dále krajskému soudu vytýkal, že aproboval obecný způsob vedení azylového pohovoru. Žalovaný měl dle stěžovatele vést pohovor takovým způsobem, aby se doptal na konkrétní detaily stěžovatelových tvrzení. Stěžovateli však nebyla při pohovoru položena otázka, jaké nebezpečí mu v zemi původu hrozí, nebude-li schopen dluhy zaplatit.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti setrval na správnosti vydaného správního rozhodnutí. Dle žalovaného se krajský soud vypořádal se všemi žalobními námitkami, s jejichž posouzením se žalovaný ztotožnil. Žalovaný doplnil, že stěžovatel byl v řízení řádně poučen o procesních právech, se sepsaným protokolem o pohovoru stěžovatel bez připomínek souhlasil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Podle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), Nejvyšší správní soud odmítne pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věci, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[7] Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Kasační stížnost je přijatelná v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje judikatura rozporná (nejednotná), nebo je potřeba učinit judikaturní odklon. Dále je kasační stížnost přijatelná rovněž v případech zásadního pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] Stěžovatel obecně namítl nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že s uvedeným kasačním důvodem je nutné zacházet obezřetně, neboť zrušení rozhodnutí soudu pro nepřezkoumatelnost oddaluje vyřešení sporu s konečnou platností, což je v rozporu se zájmy účastníků i s veřejným zájmem na hospodárnosti řízení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25). Pro stručnost Nejvyšší správní soud pouze odkazuje na judikaturu, která se blíže zabývá tím, jaké vady tento kasační důvod naplňují (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 94/2007-107, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, nebo usnesení rozšířeného senátu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Napadený rozsudek požadavkům judikatury dostál.

[9] Stěžovatel opřel žádost o mezinárodní ochranu pouze o ekonomické důvody. Nejvyšší správní soud ustáleně judikuje, že ekonomické důvody samy o sobě nelze považovat za hrozbu pronásledování či vážné újmy podle § 12 nebo § 14a zákona o azylu. Nejedná se

pokračování

o azylově relevantní důvod (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003-64, ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003-65, či ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003-54). Skutkově obdobnými případy se Nejvyšší správní soud zabýval i v nedávné době s tím výsledkem, že kasační stížnosti stěžovatelů z Vietnamu, kteří potřebovali v České republice vydělat peníze na úhradu dluhů, přičemž někteří z nich uváděli též obavy z věřitelů a lichvářů, odmítl pro nepřijatelnost (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2024, č. j. 1 Azs 136/2024-26, ze dne 19. 2. 2024, č. j. 10 Azs 291/2023-39, ze dne 28. 3. 2024, č. j. 2 Azs 305/2023-32, nebo ze dne 20. 9. 2024, č. j. 5 Azs 152/2024-31). Krajský soud z citované judikatury správně vycházel.

[10] Vytýká-li stěžovatel žalovanému, že s ním pohovor vedl obecně a konkrétně nezjišťoval, jaké stěžovateli hrozí nebezpečí v případě nezaplacení dluhu, pomíjí, že mu byl poskytnut dostatečný prostor uvést veškeré obavy v rámci pohovoru. Žalovaný se stěžovatele konkrétně doptával, jaká by byla jeho situace v případě návratu do země původu, a následně mu dal opakovaně možnost cokoli k výpovědi doplnit. Obával-li se stěžovatel konkrétní závažné újmy (např. o život či zdraví), měl ji v řízení uvést (obdobně srovnej již citované usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 152/2024-31).

[11] Stěžovatel pak konkrétní obavy neuvedl ani v žalobě a v kasační stížnosti. Pouze obecně namítl, že se žalovaný měl na možnou újmu dotázat. Z judikatury Nejvyššího správního soudu však plyne, že je na samotném žadateli, aby tvrdil existenci azylových důvodů. Není úkolem žalovaného, aby důvody za žadatele domýšlel (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003-41). S tím souvisí také odpověď na další stěžovatelovu výtku, a sice že i rozsah shromažďovaných informací o zemi původu se odvíjí od sdělení žadatele (vedle již citovaného usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 152/2024-31 viz usnesení ze dne 16. 12. 2021, č. j. 3 Azs 118/2021-39).

[12] Stěžovatel během správního řízení tvrdil pouze ekonomické důvody žádosti o mezinárodní ochranu a žádné obavy ze souvisejícího nebezpečí neuvedl, ač mu v tom nic nebránilo. Krajskému soudu tudíž nelze vytýkat, že postup žalovaného souladný s výše uvedenou judikaturou aproboval.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Vzhledem k tomu, že krajský soud rozhodl v souladu s ustálenou judikaturou, která poskytuje odpověď na stěžovatelem vznesené námítky, a nepochybil ani při výkladu hmotného či procesního práva, Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. K odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je namíste rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Žalobce (stěžovatel) neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. prosince 2024

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu